

Ὁ τρόπος τοῦ ἐλαφροτέρου τούτου καθαρμοῦ τῶν μὴ ἐγκληματισάντων, ἀλλὰ χάριν μείζονος εὐτυχίας ἐν τε τῷ παρόντι καὶ μέλλοντι βίῳ μυουμένων τὰ Ἐλευσινιακὰ μυστήρια, δηλοῦται ὑπὸ τῆς δευτέρας ταύτης σκηνῆς (ἀρ. 4—5) τοῦ μνημείου ἡμῶν. Εἶναι δὲ ἀπαραλλάκτως ὁ αὐτὸς πρὸς ἐκεῖνον δι' οὗ νῦν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ καθίσταται δυνατὴ ἡ εἰς τὸ μέγα μυστήριον τῆς Εὐχαριστίας προσέλευσις τῶν μὴ ἐχόντων νὰ ἐξομολογηθῶσιν ἁμάρτημά τι χριστιανῶν, δηλαδὴ ὁ διὰ τῆς ἀπλῆς εὐχῆς τοῦ ἱερέως, καθ' ἣν οὗτος εὐλογῶν ὑφοῖ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ χριστιανοῦ μύστου τὰ ἱερά, ἅτινα ἀπαγορεύεται νὰ ἀτενίσῃ ὁ μυούμενος οὗτος, οὗ τούτου ἔνεκα τὴν κεφαλὴν καλύπτει

ὁ ἱερεὺς διὰ τοῦ περιτραχηλίου αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἐρμηνεύει διατί καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐνταῦθα παρίσταται κεκαλυμμένος ὁλοσχερῶς τὴν κεφαλὴν διὰ πέπλου.

Ὁμοίως κεκαλυμμένον τὴν κεφαλὴν βλέπομεν καὶ ἐπὶ μιᾶς ἐκ Ῥώμης τοιχογραφίας (περὶ ἧς θέλομεν ὁμιλήσει κατωτέρω) τὸν ὑπὸ τὰ ἱερά διερχόμενον μύστην τῆς Ἐλευ-

Εἰκὼν 2.

σινιακῆς μυήσεως. Τὸ αὐτὸ δὲ πρᾶγμα βλέπομεν ἐπαναλαμβάνομενον καὶ ἐπὶ ἐνὸς τῶν ὑπὸ τῆς κ. Lovatelli δημοσιευθέντων ἀναγλύφων (ἐνταῦθα εἰκὼν 2), ὅπερ ἐπίσης εἰκονίζει μύτην, βακχικὴν ὁμῶς. Τὰς ἱεροφάντιδας τῆς τοιχογραφίας δηλαδὴ ἀντικαθιστῶσι δύο Βάκχαι, τὸν δὲ ἱεροφάντην Σειληνὸς φέρων ἐν μυστικῷ λικνομόρφῳ καλᾶθῳ τὰ ἱερά, ἅτινα ἐν τῇ βακχικῇ ταύτῃ μυήσει, ἡ παρωδία μυήσεως, δὲν εἶναι οἱ ξηροὶ ἐτήσιοι τῆς Ἐλευσίνος καρποί, ἀλλ' ἐτήσια ὀπώρα παντὸς εἶδους.

Τὸ μέρος τοῦτο (4—5) τῆς παραστάσεως τῆς κάλπης καθιστᾷ, νομίζω, δυνατὴν καὶ τὴν κατανόησιν τοῦ πάνυ δυσερμηνεύτου καὶ λίαν ἐφθαρμένου ἀποσπάσματος τῆς συγγραφῆς τοῦ Πολέμωνος «περὶ τοῦ Δίου καρδίου» ἐκεῖνου, ὅπερ χάριν τῶν καθαρμῶν μετεχειρίζοντο ἐν